

Advies van de bezwaarschriftencommissie

Zaaknummer: **JB.21.012012.001 t/m 018**

Advies van de bezwaarschriftencommissie over veertien bezwaarschriften, gericht tegen het besluit van 4 mei 2021. Met dat besluit is een omgevingsvergunning verleend voor het kappen van 73 bomen (waarvan 3 bomen worden herplant) staande in de openbare ruimte, ter hoogte van de locaties Eerste Van Swindenstraat 1 t/m 581, 1093 ES, EV, EW, ET, EX, EZ, GA, GB, GC, GD, GE, GG, GH, GJ, GK, GL, GM, LC te Amsterdam.

Aan het college van burgemeester en wethouders,

1. Advies

Wij adviseren als bezwaarschriftencommissie om:

- de bezwaarschriften ongegrond te verklaren.
- het besluit van 4 mei 2021 in stand te laten.

Dat betekent dat u terecht een omgevingsvergunning voor het kappen heeft verleend. De vergunninghouder mag de 73 bomen kappen (waarvan 3 bomen worden verplant) en is er binnen het projectgebied een herplantplicht opgelegd van 56 iepen, met minimaal boomgrootte 1 (volwassen vorm hoger dan 15 meter) in een zo groot mogelijke aanplantmaat 36-45 cm (stamomtrek) gemeten op 1 meter hoogte.

Hierna leest u waarom wij dit adviseren.

2. Aanleiding

Op 24 maart 2021 werd door de heer J.J.G. Tenhaeff, namens de gemeente Amsterdam (vergunninghouder) een aanvraag ingediend voor een kapvergunning voor de bomen. Vergunninghouder vroeg de kapvergunning aan in verband met de herinrichting van de Eerste van Swindenstraat.

Op 7 april 2021 heeft de groenadviseur van de gemeente, de heer A. van Gog, geadviseerd een kapvergunning voor de bomen te verlenen. De reden voor de kap is een reden om de gevraagde vergunning te verlenen. Gezien de noodzakelijke geplande werkzaamheden en herinrichting, zijn de 73 aangevraagde bomen niet duurzaam te behouden.

Op 4 mei 2021 besloot u om de kapvergunning te verlenen. Daarbij legde u de herplantplicht op van 56 iepen, met minimaal boomgrootte 1 (in volwassen vorm hoger dan 15 meter) in een zo groot mogelijke aanplantmaat 36-45 cm (stamomtrek) gemeten op 1 meter hoogte.

Tegen dit besluit werden per brief bezwaarschriften ontvangen van

- Bomen Bescherming Amsterdam, gemachtigde van onderstaande personen, allen woonachtig in de 1^e van Swindenstraat;

- A. van Wijk;
- A. Ramkisoensing;
- J. Kerker;
- R. Fassaert;
- T. MacRuairi;
- I. en J. van de Ven;
- A. Lont;
- D. Pchelin;
- M. Jorga;
- P. van Philips;
- Y. Helms;
- C. Tjahja;
- P. Rijkers;
- M. Thjo;
- C. Portais Speciale;
- Y. Lansberg en T. Huijben;
- T.H. Brouwers en
- C. Tjahja.

In verband met een digitaal te houden hoorzitting, werden bezwaarden met de brief van 23 juli 2021 gevraagd, extra contactgegevens te overleggen.

Deze gegevens werden van 4 bezwaarden ontvangen.

Tijdens de digitaal gehouden hoorzitting op 14 september 2021 zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om met elkaar van gedachten te wisselen over de verleende vergunning. Tijdens de zitting van de bezwaarschriftencommissie waren aanwezig:

Bezwaarden:

- B. Dart, Bomen Bescherming Amsterdam, gemachtigde van bezwaarden;

Namens de gemeente:

- W. Luchtenbelt, omgevingsmanager;
- S. Weijer, projectmanager;
- J.J.G. Tenhaeff, technisch manager.

Groenadviseur;

- A. van Gog.

De heer Dart heeft namens bezwaardenden een toelichting gegeven op hun bezwaren tegen de verleende vergunning. Het bezwaar richt zich niet tegen de verleende kap voor de bomen aan de noordzijde, maar betreft uitsluitend de bomen aan de zuidzijde. Inzet van bezwaardenden is om deze bomen te behouden. De bomen maken deel uit van de hoofdboomstructuur (vanaf nu HBS) en nergens wordt dat in de stukken genoemd. Door de nieuw te planten noordelijke bomenrij ontstaat er meer ruimte voor een bredere rijbaan, waarmee aan de eis van de verkeerscommissie zal zijn voldaan. Nergens in de uitgevoerde Boom effect analyse (BEA) staat dat de bomen aan de zuidzijde niet kunnen worden behouden. Onvoldoende gemotiveerd is, waarom deze bomen niet duurzaam zijn te behouden. Derde punt is dat er geen kapkaart is opgemaakt, zodat niet duidelijk is om welke bomen het precies gaat.

Vergunninghouder heeft uitgelegd waarom de vergunning is aangevraagd. Ten tijde van de uitvoering van de BEA, zou het werk zich beperken tot groot werk in de buurt van de noordelijke bomenrij en lichte werkzaamheden bij de zuidelijke bomenrij. In de loop van de tijd is de inhoud van het project veranderd en werd duidelijk dat ook bij de zuidelijke bomenrij groot werk moet worden uitgevoerd. Zo is voorzien in vervanging van riolering en (gas)leidingen, waarvoor veel gegraven moet worden en waarbij de stabiliteit van de bomen zal worden aangetast. De groenadviseur zegt al te veel projecten te hebben gezien waarbij bomen bij herprofilering werden behouden, maar binnen 5 jaar toch met noodkap moesten worden verwijderd. Het is soms beter om de herprofilering te gebruiken om goede standplaatsen in te richten voor nieuwe bomen, die dan in optimale omstandigheden goed kunnen uitgroeien.

3. Ontvankelijkheid

De bezwaarschriften voldoen aan de eisen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Wij kunnen ze daarom inhoudelijk beoordelen.

4. Bezwaren

Samengevat houden de bezwaren het volgende in:

- De bomen zijn onderdeel van de HoofdBomenStructuur, waarvoor aanvullende 'spelregels' gelden. Er moet een programma van eisen worden opgesteld en de bomen moeten in het ontwerp worden opgenomen.
- In het groenadvies wordt gesteld dat de bomen niet duurzaam kunnen worden behouden. Volgens de BEA (Boom effect analyse) zou alleen de noordelijke bomenrij een afnemende levensverwachting hebben.
- De conditie van 70% van de bomen heeft een matige conditie, de helft daarvan heeft een levensverwachting van meer dan 25 jaar.
- Door het ontbreken van een kapkaart is niet duidelijk om welke bomen het gaat.

De heer Rijkers heeft nog de aanvullende bezwaren toegevoegd:

- Met een alternatieve straatindeling, kan de bomenrij worden behouden.
- Wortelopdruk kan wellicht niet worden opgelost en misschien moet dat worden geaccepteerd.

5. Wet- en regelgeving

Het juridisch kader staat in de bijlage bij dit advies.

6. Overwegingen

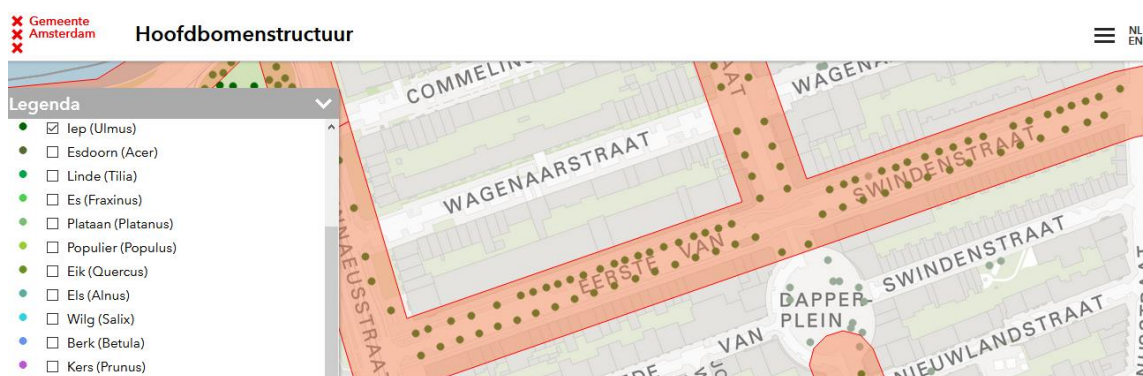
Wij beoordelen of u het besluit terecht hebt genomen.

De gemeente heeft de plicht om een zorgvuldige afweging te maken van de belangen die zijn betrokken bij een verzoek om een kapvergunning. De vergunning kan volgens artikel 5 van de Bomenverordening alleen worden geweigerd, om redenen die verband houden met de in dit artikel genoemde waarden. Die weigeringsgronden zijn niet dwingend bepaald. Ook als een boom aan één of meerdere criteria voldoet, betekent dat niet dat een vergunning automatisch moet worden geweigerd. Een vergunning wordt in de regel alleen dan geweigerd, wanneer na weging van alle betrokken belangen, een zwaarder gewicht moet worden toegekend aan het behoud van de bomen, dan aan de belangen die de aanleiding voor de aanvraag vormen.

Bomen die staan in een HBS, vallen 'gewoon' onder de regels die zijn opgenomen in de Bomenverordening. In de toelichting bij artikel 5, eerste lid onder b, van de verordening staat het volgende: 'Houtopstanden zijn vaak beeldbepalend voor het karakter van de omgeving. Deze waarde kan in ieder geval tot uitdrukking komen als de houtopstand onderdeel is van een beschermd stads- of dorpsgezicht of deel uitmaakt van een hoofdbomen- of hoofdgroenstructuur.'

Bij de beoordeling van een kapaanvraag moet hier specifiek naar worden gekeken en er moet een belangenafweging worden gemaakt. De bomen in een HBS zijn op zichzelf niet extra beschermd. Er kunnen doorslaggevende argumenten zijn om de bomen in de HBS te vervangen met nieuwe exemplaren. Door de jongere en kleinere aanplant kan het volume van de HBS mogelijk zijn veranderd, maar is dan niet tenietgedaan.

De commissie heeft kunnen vaststellen dat de bomen in de 1e van Swindenstraat, deel uitmaken van de HBS, <https://maps.amsterdam.nl/hbs/?LANG=nl>

Voor bomen in de HBS heeft de gemeenteraad op 24 januari 2018 het beleidskader 'Puccini Groen' vastgesteld. Dit beleidskader bevat de spelregels voor onder andere inrichting van de groeiplaats van bomen in de HBS. Bij aanplant en vervanging van bomen in de HBS, moet een groeiplaats worden ingericht met 25-40 m³ doorwortelbare ruimte. De stamomtrek van de herplant is minimaal 25-30 cm en er is een soortenlijst van te planten bomen.

De bomen zijn op zichzelf niet aangewezen als monumentaal of bijzonder,
https://maps.amsterdam.nl/monumentaal_groen/

Belang bezwaarden

Bezwaarden willen de zuidelijke bomenrij behouden. De bomen hebben wellicht een matige conditie, maar uit de BEA blijkt, dat de helft van deze bomen nog een lange levensverwachting heeft. De bomen staan bovendien in de HBS, wat betekent dat deze bomen moeten worden behouden.

Belang van de aanvrager

De 1^e van Swindenstraat is volgens de gemeente toe aan groot onderhoud. Kabels en leidingen zullen worden vervangen en de riolering en de huisaansluitingen daarop, zullen worden vernieuwd. Deze werkzaamheden lopen dwars onder het wortelpakket door, waardoor het werk niet kan worden uitgevoerd met behoud van de bomen.

In de Notitie bomen van Swindenstraat van 10 februari 2021 is op blz. 7 een overzicht gegeven van de argumenten om de bestaande bomen te vervangen.

Een voorlopig ontwerp voor de straat werd op 27 april 2020 opgesteld. Inspraak was mogelijk van 30 april 2020 tot 10 juli 2020. In maart 2021 werd een definitief ontwerp van de herinrichting vastgesteld. Informatie is terug te vinden op de projectpagina van de gemeente:

<https://www.amsterdam.nl/projecten/eerste-swindenstraat/>

Impressie van de nieuw ingerichte straat:

T.a.v. de belangenafweging.

Wij begrijpen dat bezwaarden de bestaande bomen willen behouden, nu de helft van de matige bomen volgens het BEA, toch nog een lange levensverwachting hebben. Met een verplaatsing van de noordelijke rij bomen, dicht bij de gevels, zou ook een bredere rijbaan mogelijk zijn. De commissie heeft kunnen vaststellen dat de BEA dateert uit 2017, toen er nog geen sprake was van grote werkzaamheden bij de zuidelijke bomenrij. Dat geeft een verklaring waarom voor deze bomen een lange levensverwachting is vastgesteld. Inmiddels is het project uitgebreid met ingrijpende werkzaamheden in de hele straat, waarbij ook de zuidelijke bomenrij zal zijn betrokken.

Wij begrijpen ook het belang van vergunninghouder. Bij de herinrichting van de straat, zal er veel graafwerk plaatsvinden in verband met vervangen van kabels en leidingen en vernieuwing van riolering en huisaansluitingen, die dwars onder het wortelpakket door zal gaan. Deze werkzaamheden hebben groot effect op de stabiliteit van de bomen en kunnen niet uitgevoerd worden met behoud van de bomen.

In het op 7 april 2021 uitgebrachte groenadvies, adviseert de heer van Gog de gevraagde kapvergunning te verlenen in verband met het uit te voeren groot onderhoud aan de 1^e van Swindenstraat. In het adviesformulier heeft hij de waarde voor het stadsschoon van de bomenrij onderkend. Gelet op artikel 5 kan de gevraagde vergunning om deze reden ook worden geweigerd, maar er moet volgens dat artikel nog een belangenafweging worden gemaakt.

De groenadviseur heeft geadviseerd om de kapvergunning te verlenen, omdat de werkzaamheden niet plaats kunnen vinden met behoud van de bomen. Hij heeft aangegeven dat in de Notitie bomen en de BEA uitgebreid en gemotiveerd is aangegeven wat de waarde van de bomen is en waarom ze niet kunnen worden behouden. De noordelijke en zuidelijke bomenrij kunnen worden hersteld door de bomen te vervangen, door bomen met een grote aanplantmaat. Verder heeft hij aangegeven dat een goede groeiplaats moet worden ingericht voor de nieuwe bomen en bij niet aanslaan van een boom, zal in het daaropvolgende plantseizoen een nieuwe boom moeten worden aangeplant.

Uit de verleende kapvergunning blijkt volgens de commissie, dat het dagelijks bestuur het belang van het behoud van de bomen in de HBS heeft onderkend. In navolging van het advies van de groenadviseur, zullen de noordelijke en de zuidelijke bomenrij worden hersteld, met de aanplant van nieuwe bomen met een grote aanplantmaat.

In de vergunning wordt niet naar de bijzondere regels van de HBS verwezen, maar die regels komen naar de visie van de commissie wel tot uitdrukking in de opgelegde voorschriften, zoals het voorschrift ten aanzien van de soort, de omvang van de te herplanten bomen en het voorschrift voor wat betreft de inrichting van de groeiplaats.

Anders dan bezwaarden stellen, hebben bomen in de HBS geen extra bescherming en is er geen verplichting om deze bomen te behouden. Bij vervanging van de bomen met nieuwe aanplant zullen de bomenrijen worden hersteld en volgens de HBS zijn ingericht.

Ten aanzien van het bezwaar, dat er ten onrechte geen plan van eisen is opgesteld, acht de commissie voldoende ondervangen met de bij de vergunning behorende documenten:

- Bo01_Aanvraagformulier;
- Bo02_Boom_Effect_Analyse_Eerste_van- Swindenstraat;
- Bo03_Bomen_notitie_laatste_versie;
- Bo04_Definitief_ontwerp_Eerste_van_Swindenstraat;
- Bo05_Beeldbijlage boomdeskundige stadsdeel Oost.

De commissie deelt het standpunt van bezwaarden niet, dat door het ontbreken van een kapkaart, onvoldoende duidelijk is, welke bomen zullen worden gekapt. In de aanvraag is duidelijk aangegeven voor welke bomen een kapvergunning wordt gevraagd, door vermelding van de in de BEA opgenomen boomnummers. Ook in de vergunning wordt verwezen naar de in de BEA opgenomen nummering. In de zitting is naar voren gebracht dat in de vergunning ook de postcodes worden vermeld in verband met de publicatie. Zo kunnen mensen in een bepaald postcodegebied de melding krijgen, dat er een vergunning is verleend.

Het bezwaar dat met een andere inrichting van de straat de zuidelijke bomenrij zou kunnen worden behouden, acht de commissie niet van belang, omdat de reden van kap niet is gelegen in de indeling van straat, maar in het feit dat er grote werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn zo ingrijpend voor de stabiliteit van het wortelpakket, dat de bomen niet kunnen worden behouden.

Het bezwaar dat wortelopdruk niet kan worden tegengegaan acht de commissie verder niet onderbouwd.

7. Conclusie en advies.

De commissie is tot de conclusie gekomen dat doorslaggevend gewicht mocht worden toegekend aan het belang van de gemeente bij kap van de bestaande bomen, waarvan er drie zullen worden verplaatst en de herplant van 56 nieuwe bomen in het plangebied. Wij stellen vast dat u terecht de omgevingsvergunning hebt verleend. Wij adviseren u dan ook om de bezwaren ongegrond te verklaren en het besluit van 4 mei 2021 in stand te laten.

Amsterdam, 23 september 2021

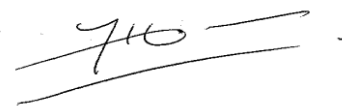
De bezwaarschriftencommissie,

Mw. mr. S. Kotten

Voorzitter

mw. mr. J. Vogel

secretaris.

Bijlage: het juridisch kader

Bomenverordening 2014

Artikel 3 Verbod om te vellen

1. Het is verboden zonder vergunning of jaarvergunning van het college een houtopstand te vellen of te doen vellen.

Artikel 5 Weigeringsgronden

1. De vergunning of jaarvergunning kan worden geweigerd in verband met:
  - a. de natuur- en milieuwaarde van de houtopstand;
  - b. de waarde van de houtopstand voor het stadsschoon of het landschap;
  - c. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
  - d. de waarde van de houtopstand voor de leefbaarheid.
2. Behoudens voor verplanten wordt de vergunning of jaarvergunning geweigerd voor zover dit het vellen van een houtopstand betreft die voorkomt op de lijst van beschermwaardige houtopstanden als bedoeld in artikel 10; hiervan kan alleen worden afgeweken als sprake is van zwaarwegende omstandigheden.
3. Bij de toepassing van de in het eerste lid genoemde weigeringsgronden houdt het college rekening met het bomenbeleidsplan dat is vastgesteld.

Artikel 7 Herplantplicht

1. Het college verbindt aan de vergunning en de jaarvergunning het voorschrift dat binnen een door het college te bepalen termijn en overeenkomstig door het college te geven aanwijzingen wordt herplant, tenzij zwaarwegende argumenten zich daartegen verzetten.
2. Het college kan bepalen dat herplant geschiedt met een houtopstand die vergelijkbaar is met de gevelde houtopstand.
3. Als herplant niet tot de mogelijkheden behoort, kan aan de vergunning of de jaarvergunning het voorschrift worden verbonden dat de monetaire boomwaarde van de gevelde houtopstand wordt gestort in het herplantfonds van de gemeente of een vergelijkbare gemeentelijke herplantregeling.
4. Bij voorgeschreven herplant wordt aangegeven binnen welke termijn en op welke wijze niet aangeslagen beplanting moet worden vervangen.

Beleidskader Puccinimethode – januari 2018

Onderdeel C.

Puccini groen.

Geeft de inrichtingsprincipes om de groene openbare ruimte in te richten. Het bevat richtlijnen en spelregels voor onder andere de Hoofdbomenstructuur.